T094 ATĐ 6 (08) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q156-Căn Uẩn-Luận về Ngư

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

CHÖÔNG VI: CAÊN UAÅN (Tieáp Theo)

Phaåm Thöù Saùu: LUAÄN VEÀ NGÖ

Neáu thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy ñoái vôùi hai möôi hai caên, coù maáy thaønh töïu, coù maáy khoâng thaønh töïu? Caùc chöông nhö vaäy vaø giaûi thích veà nghóa cuûa töøng chöông ñaõ lónh hoäi roài, tieáp theo neân phaân bieät roäng ra. Hoûi: Phaàn luaän naøy vì sao goïi laø Ngö? Ñaùp: Bôûi vì nhieàu phaàn vò thay ñoåi khoù giöõ laáy ñöôïc. Sao goïi laø nhieàu phaàn vò? Ñoù laø phaàn vò caên ñaày ñuû-khoâng ñaày ñuû, phaàn vò khoâng coù hình theå-moät hình theå-hai hình theå, phaàn vò coù taâm-khoâng coù taâm, phaàn vò nhaát ñònh-khoâng nhaát ñònh, phaàn vò sinh ôû coõi-ñòa sai bieät, phaàn vò ñoaïn thieän-khoâng ñoaïn thieän, phaàn vò lìa nhieãm-chöa lìa nhieãm, phaàn vò thieän-nhieãm-voâ kyù, phaàn vò dò sinh-Thaùnh giaû, phaàn vò Kieán ñaïo-Tu ñaïo-ñaïo Voâ hoïc. Ñoái vôùi nhöõng phaàn vò naøy, hai möôi hai caên thaønh töïu vaø khoâng thaønh töïu, thay ñoåi khoâng nhaát ñònh, nhö caù khoù baét ñöôïc, cho neân laäp ra teân goïi naøy. Hoûi: Neáu thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy ñoái vôùi hai möôi hai caên, coù maáy thaønh töïu, coù maáy khoâng thaønh töïu? Cho ñeán Cuï tri caên cuõng hoûi nhö vaäy? Ñaùp: Neáu thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu naêm caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu naêm caên, ñoù laø Nhaõn-Thaân- Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi baûy caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu. Nghóa laø Nhó-Tyû-Thieät-Thaân caên, ngöôøi ñaày ñuû thì thaønh töïu, ngöôøi khoâng ñaày ñuû thì khoâng thaønh töïu. Nöõ caên-Nam caên, neáu moät hình theå thì tuøy theo thaønh töïu moät. Neáu hai hình theå thì thaønh töïu caû hai. Neáu khoâng coù hình theå thì caû hai khoâng thaønh töïu, ñoù laø luùc ñaàu khoâng ñaït ñöôïc, hoaëc laø ñaït ñöôïc roài do töø töø maïng chung, hoaëc laø vì duyeân khaùc cho neân maát ñi. Laïc caên, neáu sinh ôû coõi Bieán tònh trôû xuoáng, neáu Thaùnh giaû sinh ôû Tónh löï thöù tö thì thaønh töïu, neáu dò sinh sinh ôû Tónh löï thöù tö thì khoâng thaønh töïu. Khoå caên, neáu sinh ôû coõi Duïc thì thaønh töïu, neáu sinh ôû coõi Saéc thì khoâng thaønh töïu. Hyû caên, neáu sinh ôû coõi Cöïc Quang Tònh trôû xuoáng, neáu Thaùnh giaû sinh ôû Tónh löï thöù ba-thöù tö thì thaønh töïu, neáu dò sinh sinh ôû Tónh löï thöù

ba-thöù tö thì khoâng thaønh töïu. Öu caên, neáu chöa lìa nhieãm coõi Duïc thì thaønh töïu, neáu ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc thì khoâng thaønh töïu. Naêm caên nhö Tín..., neáu khoâng ñoaïn thieän thì thaønh töïu, neáu ñoaïn thieän thì khoâng thaønh töïu. Vò tri ñöông tri caên, truù trong Kieán ñaïo thì thaønh töïu, coøn laïi thì khoâng thaønh töïu. Dó tri caên, truù trong phaàn vò Tu ñaïo thì thaønh töïu, coøn laïi thì khoâng thaønh töïu. Cuï tri caên, truù trong phaàn vò Voâ hoïc thì thaønh töïu, coøn laïi thì khoâng thaønh töïu. Vì vaäy cho neân noùi laø coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Nhö Nhaõn

caên, Nhó-Tyû-Thieät caên cuõng nhö vaäy, ñeàu ôû coõi Saéc thì nhaát ñònh thaønh töïu, ôû coõi Voâ saéc thì nhaát ñònh khoâng thaønh töïu, ôû coõi Duïc thì khoâng nhaát ñònh. Neáu thaønh töïu Thaân caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu boán caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu boán caên, ñoù laø Thaân-Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi taùm caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu. Nhaõn caên, ngöôøi ñaày ñuû thì thaønh töïu, ngöôøi khoâng ñaày ñuû thì khoâng thaønh töïu. Möôøi baûy caên coøn laïi, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Nöõ caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Nöõ-Thaân-Maïng-YÙ- Laïc-Khoå-Hyû vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi boán caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Nhö Nöõ caên, Nam caên cuõng nhö vaäy. Neáu thaønh töïu hai caên Nam-Nöõ, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu möôøi laêm caên, ñoù laø Nam-Nöõ-Thaân-Maïng-YÙ, naêm Thoï vaø naêm caên nhö Tín… Nhaát ñònh khoâng thaønh töïu ba caên, ñoù laø ba caên Voâ laäu. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Maïng caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu ba caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu ba caên, ñoù laø Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi chín caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu. Nghóa laø Nhaõn-Nhó-Tyû-Thieät caên, sinh ôû coõi Saéc thì thaønh töïu, sinh ôû coõi Voâ saéc thì khoâng thaønh töïu, sinh ôû coõi Duïc thì hoaëc laø thaønh töïu-hoaëc laø khoâng thaønh töïu, noùi nhö tröôùc. Thaân caên, sinh ôû coõi Duïc-Saéc thì thaønh töïu, sinh ôû coõi Voâ saéc thì khoâng thaønh töïu.

Nöõ caên-Nam caên, sinh ôû coõi Saéc-Voâ saéc thì khoâng thaønh töïu, sinh ôû coõi Duïc thì hoaëc laø thaønh töïu-hoaëc laø khoâng thaønh töïu, noùi nhö tröôùc. Laïc caên, neáu sinh ôû coõi Bieán Tònh trôû xuoáng, neáu Thaùnh giaû sinh leân coõi treân thì thaønh töïu, neáu dò sinh sinh leân coõi treân thì khoâng thaønh töïu. Khoå caên, neáu sinh ôû coõi Duïc thì thaønh töïu, neáu sinh ôû coõi Saéc-Voâ saéc thì khoâng thaønh töïu. Hyû caên, neáu sinh ôû coõi Cöïc Quang Tònh trôû xuoáng, neáu Thaùnh giaû sinh leân coõi treân thì thaønh töïu, neáu dò sinh sinh leân coõi treân thì khoâng thaønh töïu. Coøn laïi noùi nhö tröôùc. Nhö Maïng caên, YÙ caên vaø Xaû caên cuõng nhö vaäy, bôûi vì höõu tình ôû ba coõi ñeàu nhaát ñònh thaønh töïu. Neáu thaønh töïu Laïc caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu boán caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu boán caên, ñoù laø Laïc-Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi taùm caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Khoå caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu baûy caên, ñoù laø Thaân-Maïng-YÙ vaø boán Thoï tröø ra Öu. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi laêm caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Hyû caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu naêm caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu naêm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Laïc-Hyû vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát

ñònh, ñoù laø möôøi baûy caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Öu caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, nhaát ñònh khoâng thaønh töïu moät caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Thaân-Maïng-YÙ vaø naêm Thoï caên. Khoâng thaønh töïu moät caên, ñoù laø Cuï tri caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi ba caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Tín caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín... Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø möôøi boán caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Nhö Tín caên, Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên cuõng nhö vaäy. Neáu thaønh töïu Vò tri ñöông tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu möôøi ba caên, nhaát ñònh khoâng thaønh töïu hai caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu möôøi ba caên, ñoù laø Thaân-Maïng-YÙ-boán Thoï tröø ra Öu, naêm caên nhö Tín... vaø Vò tri ñöông tri caên. Khoâng thaønh töïu hai caên, ñoù

laø Dó tri caên vaø Cuï tri caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø baûy caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Dó tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu möôøi moät caên, nhaát ñònh khoâng thaønh töïu hai caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu möôøi moät caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Laïc-Hyû-Xaû caên, naêm caên nhö Tín... vaø Dó tri caên. Khoâng thaønh töïu hai caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên vaø Cuï tri caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø chín caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Neáu thaønh töïu Cuï tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh thaønh töïu möôøi moät caên, nhaát ñònh khoâng thaønh töïu ba caên, coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh. Thaønh töïu möôøi moät caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Laïc-Hyû-Xaû caên, naêm caên nhö Tín... vaø Cuï tri caên. Khoâng thaønh töïu ba caên, ñoù laø Öu caên vaø hai caên Voâ laäu tröôùc. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, ñoù laø taùm caên coøn laïi, hoaëc laø thaønh töïu, hoaëc laø khoâng thaønh töïu, nhö tröôùc neân bieát. Hoûi: Neáu thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy ñoái vôùi hai möôi hai caên trong ba ñôøi, coù maáy caên thaønh töïu, coù maáy caên khoâng thaønh töïu? Cho ñeán Cuï tri caên cuõng hoûi nhö vaäy? Ñaùp: Neáu thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên voâ kyù nhö Maïng..., chæ thaønh töïu ôû hieän taïi, khoâng phaûi laø quaù khöù-vò lai, bôûi vì theá löïc yeáu keùm. Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ba caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên, hai caên naøy ôû hieän taïi khoâng phaûi laø nhaát ñònh thaønh töïu, bôûi vì luùc aáy hoaëc laø truù trong phaàn vò khoâng coù taâm. Ba caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Nhaõn-Thaân vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Nhaõn caên, Nhó-Tyû-Thieät caên cuõng nhö vaäy. Neáu thaønh töïu Thaân caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng... Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc hieän taïi. Hai caên

thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Hai caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Thaân vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Nöõ caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu naêm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ba caên thuoäc hieän taïi. Naêm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø boán Thoï tröø ra Öu caên. Ba caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Nöõ-Thaân vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Nöõ caên, Nam caên cuõng nhö vaäy. Neáu thaønh töïu hai caên Nam-Nöõ, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh

töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ba caên thuoäc ba ñôøi. Taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Ba caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø ba caên Voâ laäu. Nhaát ñònh thaønh töïu chín caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc ba ñôøi, boán caên thuoäc hieän taïi. Chín caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø boán Thoï vaø naêm caên nhö Tín… Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø YÙ vaø moät Thoï. Boán caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Nam-Nöõ-Thaân vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Sö phöông Taây noùi: “Neân noùi quaù khöù-vò lai nhaát ñònh thaønh töïu möôøi caên, ñoù laø naêm Thoï vaø naêm caên nhö Tín… Ba ñôøi nhaát ñònh thaønh töïu moät caên, ñoù laø YÙ caên, bôûi vì teân goïi cuûa Thoï thì khoâng nhaát ñònh.” Caùc Luaän Sö nöôùc Ca-thaáp-di-la noùi: “Teân goïi tuy khoâng nhaát ñònh maø soá löôïng thì nhaát ñònh, cho neân chaéc chaén coù moät Thoï hieän roõ ôû tröôùc maét. Trong naøy noùi veà soá löôïng chöù khoâng noùi ñeán teân goïi.” Neáu thaønh töïu Maïng caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Maïng caên, YÙ caên vaø Xaû caên cuõng nhö vaäy. Neáu thaønh töïu Laïc caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Moät caên thuoäc vò lai, ñoù laø Laïc caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Khoå caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu naêm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc hieän taïi. Naêm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø boán Thoï tröø ra Öu caên. Hai caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Thaân vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Hyû caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Hai caên thuoäc vò lai, ñoù laø Laïc caên vaø Hyû caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng

nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Öu caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc ba ñôøi. Taùm caên thuoäc quaù khöù-

vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Moät caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Cuï tri caên. Nhaát ñònh thaønh töïu boán caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc ba ñôøi, hai caên thuoäc hieän taïi. Boán caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø boán Thoï. Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø YÙ vaø moät Thoï. Hai caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Thaân vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Caùc Sö nöôùc Kieän-ñaø-la noùi: “Vaên naøy neân noùi quaù khöù-vò lai thaønh töïu naêm caên, ñoù laø naêm Thoï. Ba ñôøi thaønh töïu moät caên, ñoù laø YÙ caên, bôûi vì teân goïi cuûa Thoï thì khoâng nhaát ñònh.” Caùc Sö nöôùc Ca-thaáp-di-la noùi: “Teân goïi tuy khoâng nhaát ñònh, nhöng bôûi vì soá löôïng nhaát ñònh cho neân thuaän theo noùi nhö tröôùc.” Neáu thaønh töïu Tín caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Tín caên, Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên cuõng nhö vaäy. Neáu thaønh töïu Vò tri ñöông tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc ba ñôøi, hai caên thuoäc hieän taïi. Taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Dó tri caên vaø Cuï tri caên. Hai caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Khoå caên vaø Öu caên. Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc ba ñôøi, ba caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc vò lai-hieän taïi, hai caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø YÙ-moät Thoï vaø naêm caên nhö Tín… Ba caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø ba Thoï. Moät caên thuoäc vò lai-hieän taïi, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên. Hai caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Thaân vaø Maïng caên. Trong naøy hai caùch noùi nhö tröôùc. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Dó tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc ba ñôøi. Taùm caên thuoäc quaù khöù- vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø hai caên Voâ laäu coøn laïi. Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ba caên thuoäc vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Ba caên thuoäc vò lai, ñoù laø Laïc-Hyû vaø Dó tri caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu thaønh töïu Cuï tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ba caên thuoäc ba ñôøi. Taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Ba caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Öu caên vaø hai

caên Voâ laäu coøn laïi. Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ba caên thuoäc vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Ba caên thuoäc vò lai, ñoù laø Laïc-Hyû vaø

Cuï tri caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy ñoái vôùi hai möôi hai caên, coù maáy caên khoâng thaønh töïu, coù maáy caên thaønh töïu? Cho ñeán Cuï tri caên cuõng hoûi nhö vaäy? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu moät caên, ñoù laø Nhaõn caên. Nhaát ñònh thaønh töïu ba caên, ñoù laø Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Nhaõn caên, Nhó-Tyû-Thieät-Nöõ-Nam caên vaø ba caên Voâ laäu cuõng nhö vaäy. Neáu khoâng thaønh töïu Thaân caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu möôøi caên, ñoù laø baûy Saéc caên-Khoå caên-Öu caên vaø Vò tri ñöông tri caên. Nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín... Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu Nam caên-Nöõ caên ñeàu khoâng thaønh töïu, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu hai caên, ñoù laø Nam caên vaø Nöõ caên. Nhaát ñònh thaønh töïu ba caên, ñoù laø Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Maïng caên-YÙ caên vaø Xaû caên, khoâng coù ai khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu Laïc caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu chín caên, ñoù laø Nöõ-Nam-boán Thoï tröø ra Xaû vaø ba caên Voâ laäu. Nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín... Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Khoå caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu naêm caên, ñoù laø Nöõ-Nam-Khoå-Öu vaø Vò tri ñöông tri caên. Nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín... Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Hyû caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Nöõ-Nam-Khoå-Hyû-Öu vaø ba caên Voâ laäu. Nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín... Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Öu caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu moät caên, ñoù laø Öu caên. Nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Maïng-YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín... Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Tín caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh

töïu taùm caên, ñoù laø naêm caên nhö Tín... vaø ba caên Voâ laäu. Nhaát ñònh thaønh töïu taùm caên, ñoù laø Thaân-Maïng-YÙ vaø naêm Thoï. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Tín caên, Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy ñoái vôùi hai möôi hai caên thuoäc ba ñôøi, coù maáy caên khoâng thaønh töïu, coù maáy caên thaønh töïu? Cho ñeán Cuï tri caên cuõng hoûi nhö vaäy? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu Nhaõn caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu moät caên thuoäc ba ñôøi, baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Moät caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Nhaõn caên. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø baûy caên nhö Maïng... Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Nhaõn caên,

Nhó-Tyû-Thieät-Nöõ vaø Nam caên cuõng nhö vaäy. Neáu khoâng thaønh töïu Thaân caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu möôøi caên thuoäc ba ñôøi, moät caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Möôøi caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø baûy Saéc caên-Khoå caên-Öu caên vaø Vò tri ñöông tri caên. Moät caên thuoäc quaù khöù, ñoù laø Maïng caên. Nhaát ñònh thaønh töïu naêm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc ba ñôøi, moät caên thuoäc hieän taïi. Naêm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø naêm caên nhö Tín… Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu Nam caên-Nöõ caên ñeàu khoâng thaønh töïu, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu hai caên thuoäc ba ñôøi, saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Nöõ caên vaø Nam caên. Saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø naêm Saéc caên vaø Maïng caên. Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ vaø Xaû caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Maïng caên-YÙ caên vaø Xaû caên, khoâng coù ai khoâng thaønh töïu. Neáu khoâng thaønh töïu Laïc caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu chín caên thuoäc ba ñôøi, saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Chín caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Nöõ-Nam-boán Thoï tröø ra Xaû vaø ba caên Voâ laäu. Saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø naêm Saéc caên vaø Maïng caên. Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc.

Neáu khoâng thaønh töïu Khoå caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu naêm caên thuoäc ba ñôøi, saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Naêm caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Nöõ-Nam-Khoå-Öu vaø Vò tri ñöông tri caên. Saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø naêm Saéc caên vaø Maïng caên. Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Hyû caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc ba ñôøi, saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Taùm caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Nöõ-Nam-Khoå-Öu-Hyû vaø ba caên Voâ laäu. Saùu caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø naêm Saéc caên vaø Maïng caên. Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Öu caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu moät caên thuoäc ba ñôøi, taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Moät caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Öu caên. Taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng… Nhaát ñònh thaønh töïu baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Baûy caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù

laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Neáu khoâng thaønh töïu Tín caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu taùm caên thuoäc ba ñôøi, taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Taùm caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø naêm caên nhö Tín... vaø ba caên Voâ laäu. Taùm caên thuoäc quaù khöù- vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng... Nhaát ñònh thaønh töïu boán caên thuoäc quaù khöù-vò lai, hai caên thuoäc ba ñôøi, hai caên thuoäc hieän taïi. Boán caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø boán Thoï. Hai caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø YÙ caên vaø moät Thoï. Hai caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Thaân caên vaø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Tín caên, Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên cuõng nhö vaäy. Neáu khoâng thaønh töïu Vò tri ñöông tri caên, thì luùc aáy nhaát ñònh khoâng thaønh töïu moät caên thuoäc ba ñôøi, taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai. Moät caên thuoäc ba ñôøi, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên. Taùm caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø taùm caên nhö Maïng... Nhaát ñònh thaønh töïu hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, moät caên thuoäc hieän taïi. Hai caên thuoäc quaù khöù-vò lai, ñoù laø YÙ caên vaø Xaû caên. Moät caên thuoäc hieän taïi, ñoù laø Maïng caên. Coøn laïi thì khoâng nhaát ñònh, noùi nhö tröôùc. Nhö Vò tri ñöông tri caên, Dó tri caên vaø Cuï tri caên cuõng nhö vaäy.

Hoûi: Caùc caên laø thieän thì caên aáy laø nhaân cuûa caên thieän chaêng? Giaû söû caên laø nhaân cuûa caên thieän thì caên aáy laø thieän chaêng? Ñaùp: Caùc caên laø thieän thì caên aáy laø nhaân cuûa caên thieän, ñoù laø taùm caên toaøn phaàn vaø phaàn ít cuûa saùu caên; ñaây laø laáy caên thieän laøm ba nhaân, töùc laø nhaân Töông öng-Caâu höõu vaø Ñoàng loaïi. Coù caên laø nhaân cuûa caên thieän maø caên aáy khoâng phaûi laø thieän, ñoù laø do caên thieän maø daãn ñeán dò thuïc sinh ra caên, töùc laø do caên thieän maø daãn ñeán dò thuïc cuûa taùm caên nhö Maïng..., vaø YÙ-Laïc-Hyû-Xaû caên; ñaây laø laáy caên thieän laøm moät nhaân, ñoù laø nhaân Dò thuïc. Trong naøy, khoâng coù tham-khoâng coù saân-khoâng coù si goïi laø nhaân cuûa caên thieän. Hoûi: Caùc caên laø baát thieän thì caên aáy laø nhaân cuûa caên baát thieän chaêng? Giaû söû caên laø nhaân cuûa caên baát thieän thì caên aáy laø baát thieän chaêng? Ñaùp: Caùc caên laø baát thieän thì caên aáy laø nhaân cuûa caên baát thieän, ñoù laø phaàn ít cuûa saùu caên; ñaây laø laáy caên baát thieän laøm boán nhaân, töùc laø nhaân Töông öng-Caâu höõu-Ñoàng loaïi vaø Bieán haønh. Coù caên laø nhaân cuûa caên baát thieän maø caên aáy khoâng phaûi laø baát thieän, ñoù laø do caên baát thieän maø daãn ñeán dò thuïc sinh ra caên, töùc laø do caên baát thieän maø daãn ñeán dò thuïc cuûa taùm caên nhö Maïng..., vaø YÙ caên-Khoå caên; ñaây laø laáy caên baát thieän laøm moät nhaân, ñoù laø nhaân Dò thuïc. Vaø caên töông öng vôùi Höõu thaân kieán-Bieân chaáp kieán cuûa coõi Duïc, ñaây laø laáy caên baát thieän laøm hai nhaân, ñoù laø nhaân Ñoàng loaïi vaø Bieán haønh. Trong naøy, tham-saân-si goïi laø nhaân cuûa caên baát thieän. Hoûi: Caùc caên laø voâ kyù thì caên aáy laø nhaân cuûa caên voâ kyù chaêng? Giaû söû caên laø nhaân cuûa caên voâ kyù thì caên aáy laø voâ kyù chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Sö Tyø-baø-sa cuûa nöôùc Ca-thaáp-di-la noùi: “Caên voâ kyù coù ba loaïi, ñoù laø AÙi-Tueä-Voâ minh voâ kyù. AÙi voâ kyù, ñoù laø AÙi thuoäc naêm boä cuûa coõi

Saéc-Voâ saéc. Tueä voâ kyù, ñoù laø Tueä höõu phuù voâ kyù, Tueä voâ phuù voâ kyù. Tueä höõu phuù voâ kyù, ñoù laø Höõu thaân kieán-Bieân chaáp kieán cuûa coõi Duïc, vaø Tueä nhieãm oâ thuoäc naêm boä cuûa coõi Saéc-Voâ saéc. Tueä voâ phuù voâ kyù, ñoù laø Tueä caâu sinh thuoäc Oai nghi loä-Coâng xaûo xöù-Dò thuïc sinh vaø Taâm bieán hoùa. Voâ minh voâ kyù, Voâ minh töông öng vôùi Höõu thaân kieán-Bieân chaáp kieán cuûa coõi Duïc, vaø Voâ minh thuoäc naêm boä cuûa coõi Saéc-Voâ saéc." Trong naøy, taâm töông öng vôùi Tham voâ kyù, do ba caên voâ kyù cho neân goïi laø taâm coù caên. Nhöõng taâm höõu phuù voâ kyù coøn laïi, do hai caên voâ kyù cho neân goïi laø taâm coù caên, ñoù laø Tueä voâ kyù vaø Voâ minh voâ kyù. Taát caû caùc taâm voâ phuù voâ kyù, do moät caên voâ kyù cho neân goïi laø taâm coù caên, ñoù laø

Tueä voâ kyù. Döïa vaøo ñaây ñeå giaûi thích veà nghóa cuûa boán caâu phaân bieät: 1. Coù caên laø voâ kyù maø caên aáy khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên voâ kyù, ñoù laø caên khoâng coù duyeân, töùc laø taùm caên nhö Maïng… Caên naøy laø voâ kyù maø khoâng laáy caên voâ kyù laøm nhaân. 2. Coù caên laø nhaân cuûa caên voâ kyù maø caên aáy khoâng phaûi laø voâ kyù, ñoù laø caên baát thieän, töùc laø phaàn ít cuûa saùu caên. Caên naøy laø baát thieän maø laáy caên voâ kyù laøm hai nhaân, ñoù laø nhaân Ñoàng loaïi vaø Bieán haønh. 3. Coù caên laø voâ kyù maø caên aáy cuõng laø nhaân cuûa caên voâ kyù, ñoù laø caên voâ kyù coù duyeân, töùc laø phaàn ít cuûa naêm caên. Caên naøy laø voâ kyù maø cuõng laáy caên voâ kyù laøm boán nhaân, ñoù laø nhaân Töông öng-Caâu höõu-Ñoàng loaïi vaø Bieán haønh. 4. Coù caên khoâng phaûi laø voâ kyù maø caên aáy cuõng khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên voâ kyù, ñoù laø caên thieän, töùc laø taùm caên toaøn phaàn vaø phaàn ít cuûa saùu caên. Caên naøy khoâng phaûi laø voâ kyù cuõng khoâng laáy caên voâ kyù laøm nhaân. Hoûi: Coù theå coù caên khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên thieän, khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên baát thieän, khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên voâ kyù, maø caên aáy khoâng phaûi laø khoâng coù nhaân chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø caên khoâng coù duyeân, töùc laø taùm caên nhö Maïng…, laáy saéc-taâm baát töông öng haønh laøm nhaân. Caên naøy khoâng laáy caên thuoäc ba taùnh laøm nhaân, maø laáy saéc-taâm baát töông öng haønh laøm ba nhaân, ñoù laø nhaân Caâu höõu-Ñoàng loaïi vaø Dò thuïc. Caùc Sö phöông Taây noùi: "Caên voâ kyù coù boán loaïi, ñoù laø AÙi-Kieán-Maïn-Voâ minh voâ kyù. AÙi voâ kyù, ñoù laø AÙi thuoäc naêm boä cuûa coõi Saéc-Voâ saéc. Kieán voâ kyù, ñoù laø Höõu chaáp kieán-Bieân chaáp kieán cuûa coõi Duïc, vaø naêm Kieán cuûa coõi Saéc-Voâ saéc. Maïn voâ kyù, ñoù laø Maïn thuoäc naêm boä cuûa coõi Saéc-Voâ saéc. Voâ minh voâ kyù, ñoù laø Voâ minh töông öng vôùi Höõu thaân kieán-Bieân chaáp kieán cuûa coõi Duïc, vaø Voâ minh thuoäc naêm boä cuûa coõi Saéc-Voâ saéc." Trong naøy, taâm töông öng vôùi Tham voâ kyù, do hai caên voâ kyù cho neân goïi laø taâm coù caên, ñoù laø AÙi-Voâ minh voâ kyù. Taâm töông öng vôùi Kieán-Maïn voâ kyù, cuõng ñeàu do hai caên voâ kyù cho neân goïi laø taâm coù caên, ñoù chính laø noù vaø Voâ minh. Nhöõng taâm höõu phuù voâ kyù coøn laïi, do moät caên voâ kyù cho neân goïi laø taâm coù caên, ñoù laø Voâ minh voâ kyù. Döïa vaøo ñoù ñeå giaûi thích veà nghóa cuûa boán caâu phaân bieät, thì vaên

naøy neân ñöa ra caùch noùi naøy: 1. Coù caên laø voâ kyù maø caên aáy khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên voâ kyù, ñoù laø caên voâ phuù voâ kyù. Caên naøy laø voâ kyù maø khoâng laáy caên voâ kyù laøm

nhaân. 2. Coù caên laø nhaân cuûa caên voâ kyù maø caên aáy khoâng phaûi laø voâ kyù, ñoù laø caên baát thieän. Caên naøy khoâng phaûi laø voâ kyù maø laáy caên voâ kyù laøm hai nhaân, ñoù laø nhaân Ñoàng loaïi vaø Bieán haønh. 3. Coù caên laø voâ kyù maø caên aáy cuõng laø nhaân cuûa caên voâ kyù, ñoù laø caên höõu phuù voâ kyù. Caên naøy laø voâ kyù maø cuõng laáy caên voâ kyù laøm boán nhaân, ñoù laø nhaân Töông öng-Caâu höõu-Ñoàng loaïi vaø Bieán haønh. 4. Coù caên khoâng phaûi laø voâ kyù maø caên aáy cuõng khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên voâ kyù, ñoù laø caên thieän. Caên naøy khoâng phaûi laø voâ kyù, maø cuõng khoâng laáy caên voâ kyù laøm nhaân. Hoûi: Coù theå coù caên khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên thieän, khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên baát thieän, khoâng phaûi laø nhaân cuûa caên voâ kyù, maø caên aáy khoâng phaûi laø khoâng coù nhaân chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø caên voâ phuù voâ kyù, laáy saéc-taâm baát töông öng haønh laøm nhaân. Caên naøy khoâng laáy caên thuoäc ba taùnh laøm nhaân, maø laáy saéc- taâm baát töông öng haønh, taâm-taâm sôû voâ phuù voâ kyù laøm boán nhaân, ñoù laø nhaân Töông öng-Caâu höõu-Ñoàng loaïi vaø Dò thuïc. Ñaây töùc laø noùi chung, nhöng caên töông öng coù ñuû boán nhaân, caên khoâng töông öng chæ coù ba nhaân, tröø ra nhaân Töông öng. Hoûi: Vì sao caùc Sö phöông Taây laäp Maïn laøm caên voâ kyù? Ñaùp: Hoï noùi nghóa veà löïc vöõng maïnh laø nghóa cuûa caên, Maïn coù löïc vöõng maïnh cho neân laäp laøm caên. Ñoù laø Sö Du-giaø, sôû dó lui suït maát ñi traêm ngaøn phaåm thieän, ñeàu do löïc cuûa Maïn. Hoûi: Vì sao caùc Sö nöôùc naøy khoâng laäp Maïn laøm caên? Ñaùp: ÔÛ ñaây noùi nghóa xuoáng thaáp laø nghóa cuûa caên, Maïn khieán cho taâm leân cao, ñoái vôùi xuoáng thaáp khoâng thuaän theo, cho neân khoâng laäp laøm caên. Hoûi: Vì sao caùc Sö nöôùc naøy laäp Tueä voâ phuù voâ kyù laøm caên voâ kyù? Ñaùp: ÔÛ ñaây noùi bôûi vì nghóa veà döïa vaøo nhaân laø nghóa cuûa caên, Tueä voâ phuù voâ kyù bôûi vì döïa vaøo nhaân thuø thaéng, cho neân laäp laøm caên. Hoûi: Vì sao caùc Sö phöông Taây khoâng laäp Tueä laøm caên? Ñaùp: Hoï noùi nghóa veà löïc vöõng maïnh laø nghóa cuûa caên, theá löïc cuûa Tueä voâ phuù voâ kyù yeáu keùm, cho neân khoâng laäp laøm caên. Hoûi: Vì sao caùc Sö nöôùc naøy-nöôùc kia ñeàu khoâng laäp Nghi laøm caên voâ kyù? Ñaùp: Hoï ñeàu noùi nghóa veà Ñònh-Truù laø nghóa cuûa caên, bôûi vì Nghi khoâng chuyeån ñöôïc hai moân Ñònh-Truù, cho neân khoâng laäp laøm caên.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 151 13

Noùi nhö vaäy thì nhö caên thieän-baát thieän ñeàu coù ba loaïi, caên voâ kyù cuõng thuaän theo nhö vaäy. Laïi nhö Maïn baát thieän khoâng laäp laøm caên baát thieän, Maïn voâ kyù cuõng thuaän theo nhö vaäy, cho neân caên voâ kyù chæ coù ba loaïi laø hôïp lyù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.